

ความผูกพันต่อองค์การของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตำบลบ้านกลาง
อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน¹
THE ORGANIZATIONAL COMMITMENT OF THE VILLAGE HEALTH
VOLUNTEERS AT BANKLANG SUBDISTRICT, LOMSAK DISTRICT,
PHETCHABUN PROVINCE AFFECTED THE EFFICIENCY OF WORK

กรรณิกา เขียวนิล²

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่องความผูกพันของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตำบลบ้านกลาง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตำบลบ้านกลาง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและความผูกพันส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตำบลบ้านกลาง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตำบลบ้านกลาง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 117 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่า t-test และค่าความแปรปรวนทางเดียว f-test : One-Way ANOVA ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะนำไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่โดยวิธีของ Scheffé และโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) เพื่อเป็นการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 97.4) มีอายุระหว่าง 45 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 75) มีสถานภาพสมรส (ร้อยละ 87.2) มีการศึกษาระดับประถมศึกษา หรือต่ำกว่า (ร้อยละ 62.40) มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่ำกว่า 5,000 บาท (ร้อยละ 56.4) มีระยะเวลาการปฏิบัติงาน 16 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 66.70) และมีอาชีพเกษตรกร (ร้อยละ 71.80)

ผลการวิเคราะห์ระดับความผูกพันในองค์การของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตำบลบ้านกลาง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด 3. ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตำบลบ้านกลาง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด

¹ บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของการค้นคว้าอิสระเรื่องความผูกพันต่อองค์การของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตำบลบ้านกลางอำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

² นักศึกษาปริญญาโท โครงการทวิปริญญาโท หลักสูตรทวิปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า 1.อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลบ้านกลาง อำเภอ หล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยรวม 4.68 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.480 2. ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันโดยภาพรวมมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการทำงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน และอาชีพ ที่แตกต่างกัน มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ยกเว้น สถานะภาพสมรส และรายได้เฉลี่ย 3.ความผูกพันกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขตำบลบ้านกลาง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ มีความสัมพันธ์เชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

Abstract

Subject education The organizational commitment of the village health volunteers at Ban Klang Subdistrict, LomSak District, Phetchabun Province affected the efficiency of work1)To study the efficiency level of the work performance of the village health volunteers at BanKlang Sub-district, Lom Sak District, Phetchabun Province.2)To study the relationship between personal factors and their attachment to the performance of village health volunteers at Ban Klang Subdistrict, Lom Sak District, Phetchabun Province. The samples used in this research were 117 public health volunteers in Ban Klang Sub-district, Lom Sak District, Phetchabun Province.The tools used include such as questionnaires, statistics used for data analysis, percentage, mean, standard deviation Pearson's Correlation Coefficient Statistics and multiple regression analysis.The results of the data analysis revealed that Most of the respondents were female. Age between 45 years and older, marital status have primary education or less, have an average monthly income of less than 5000 baht, have a working period of 16 years or more, and have a farming career.2.The level of organizational commitment of the village health volunteers in Ban Klang Subdistrict, Lom Sak District, Phetchabun Province at the highest level3. The efficiency of work performance of the village health volunteers in Ban Klang Subdistrict, Lom Sak District, Phetchabun Province was at the highest level. hypothesis test results It was found that 1. The village health volunteers, Ban Klang Subdistrict, Lom Sak District, Phetchabun Province were at a high level 2. Different personal factors influenced the efficiency of the village health volunteers' performance. classified by gender, age, educational level Length of service and occupation except marital status and average income 3. Affinity with performance efficiency of public health volunteers in Ban Klang Subdistrict, Lom Sak District, Phetchabun Province have a very high correlation.

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) คือ ประชาชนที่มีจิตใจเสียสละ อาสาเข้ามาดูแล รับผิดชอบสุขภาพอนามัยของประชาชนในหมู่บ้าน โดยผ่านขบวนการคัดเลือก และได้รับการอบรมให้ความรู้ด้านสาธารณสุขจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง จนมีความรู้ความสามารถที่จะดูแลสุขภาพได้ด้วยตนเองและทำหน้าที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านสุขภาพ ภายใต้หลักการ “สาธารณสุขมูลฐาน (Primary Health Care)” ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์การบรรลุการมีสุขภาพดีถ้วนหน้า (Health for All by the Year 2000) ที่กระทรวงสาธารณสุข ได้ยึดถือเป็นนโยบายที่สำคัญตลอดระยะเวลากว่า 30 ปี กระทำหน้าที่แจ้งข่าวร้าย กระจายข่าวดี ชีวีบริการ ประสานงานสาธารณสุข บำบัดทุกข์ประชาชน ดำรงตน เป็นตัวอย่างที่ดี (สำนักงานคณะกรรมการสาธารณสุขมูลฐาน, 2557) นอกจากนี้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านยังเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศในทุกๆด้าน แม้ในยามเกิดวิกฤตได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการคลี่คลายปัญหาและสถานการณ์ต่างๆ จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การฝึกอบรมอาสาสมัครประจำหมู่บ้าน(อสม.)ได้รับการบรรจุไว้ในแผนสาธารณสุขแห่งชาติ ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ.2520-2524) ซึ่งให้ความสำคัญกับการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานสอดคล้องกับแนวคิดของคำประกาศอัลมา อตา โดยกำหนดบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครประจำหมู่บ้าน(อสม.)ไว้ว่า เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านสุขภาพอนามัยให้กับประชาชนในชุมชนของตนเอง เผยแพร่ความรู้และกิจกรรมพัฒนาสาธารณสุข ตลอดจนให้บริการสาธารณสุขด้านต่างๆ

ภารกิจที่อาสาสมัครประจำหมู่บ้าน(อสม.) ได้รับมอบหมายจากระบบสุขภาพสามารถแบ่งได้ 2 แบบ ตามระยะเวลาที่ใช้ แบ่งเป็นภารกิจระยะสั้นและระยะยาว

ภารกิจระยะสั้น หมายถึงงานที่ทำเป็นครั้งคราว ในระยะเวลาสั้น ส่วนใหญ่เป็นการทำงานตามบทบาทในงานสาธารณสุขมูลฐาน เช่น การให้ความรู้หรือแจ้งข่าวสารแก่ชาวบ้าน การสำรวจข้อมูลหมู่บ้าน เช่น ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) การสำรวจประชากร ข้อมูลการฉีดวัคซีน รวมถึงการรณรงค์เพื่อการควบคุมโรคที่เกิดเป็นครั้งคราวตามฤดูกาล โดยเมื่อมีโรคระบาดเกิดขึ้น บทบาทหน้าที่ในการควบคุมและเฝ้าระวังโรคนั้นๆ จะถูกกำหนดให้เป็นภาระหน้าที่ของอสม. ในขณะนั้นทันที เช่น ไข้เลือดออก ไข้หวัดนก รวมถึง COVID 19 ในครั้งนี้ ภารกิจระยะสั้นเช่นนี้ถือเป็นจุดแข็งของอาสาสมัครประจำหมู่บ้าน(อสม.) นอกเหนือจากคำชื่นชมจาก WHO แล้วยังคงมีงานวิจัยของนักวิจัยในประเทศไทยที่ศึกษาบทบาทของอาสาสมัครประจำหมู่บ้าน(อสม.) และพบว่าจุดแข็งที่สำคัญมากของอาสาสมัครประจำหมู่บ้านคือ การทำงานสำเร็จเป็นครั้งคราวในช่วงระยะเวลาอันสั้น เช่น การแจ้งความรู้ข่าวสารแก่คนในชุมชน การสำรวจข้อมูลหมู่บ้าน รวมถึงการรณรงค์เพื่อการควบคุมโรคที่เกิดเป็นครั้งคราวตามฤดูกาล เช่น ไข้เลือดออก โดยเมื่อมีโรคระบาดเกิดขึ้น บทบาทหน้าที่ในการควบคุมและเฝ้าระวังโรคนั้นๆ จะถูกกำหนดให้เป็นภาระหน้าที่ของอสม. ในขณะนั้นทันที

ภารกิจระยะยาว หมายถึงงานที่ต้องใช้เวลาทำต่อเนื่องยาวนาน เป็นงานที่ไม่มีวันสิ้นสุดและไม่เป็นเวลา เช่น งานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม การดูแลรักษาความสะอาดบริเวณบ้าน งานควบคุมลูกน้ำยุงลาย การ

ส่งต่อผู้ป่วย การรับยาแทนผู้ป่วย การให้บริการดูแลสุขภาพของสมาชิกในชุมชน หรือการรักษาผู้เจ็บป่วย เบื้องต้น รวมถึงการเฝ้าระวังการเกิดและระบาดของโรคที่สำคัญ เช่น ไข้เลือดออก วัณโรค พิษสุนัขบ้า พยาธิใบไม้ตับ เลปโตสไปโรซิส (ไข้ฉี่หนู) มาลาเรีย จิตเภท ความดันโลหิตสูง เบาหวาน สุขภาพช่องปาก โภชนาการคนท้อง การช่วยชีวิตฉุกเฉิน

จากเหตุผลที่กล่าวมาในข้างต้นผู้ศึกษาซึ่งเป็นหนึ่งในทีมงานผู้ปฏิบัติงานอยู่ในองค์การดังกล่าว จึงมีความสนใจในการศึกษาความสัมพันธ์ต่อองค์กรที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน กรณีศึกษา: อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตำบลบ้านกลาง อำเภอห่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อที่จะนำข้อมูลต่างๆที่ได้รับจากการศึกษาในครั้งนี้ ไปใช้ในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนา งานด้านทรัพยากรมนุษย์ภายในองค์การ เพื่อสร้างคุณลักษณะของงานที่ดีและสร้างความพึงพอใจในการทำงานให้แก่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ทำให้การทำงานของบุคลากรดังกล่าวมีประสิทธิภาพ ตามที่องค์กรต้องการ และองค์กรสามารถดำเนินงานได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน รวมถึงเป็นข้อมูลสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะศึกษาค้นคว้าหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในลำดับถัดไป

คำถามการวิจัย

1. ระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตำบลบ้านกลาง อำเภอห่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์อยู่ในระดับใด
2. ปัจจัยส่วนบุคคลและความผูกพันของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตำบลบ้านกลาง ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตำบลบ้านกลาง อำเภอห่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและความผูกพันส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตำบลบ้านกลาง อำเภอห่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

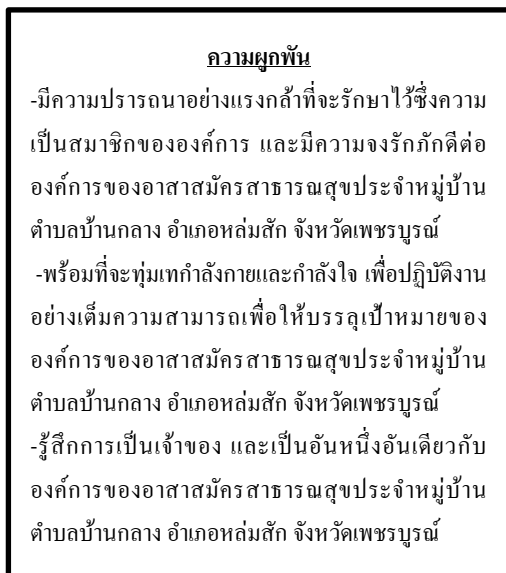
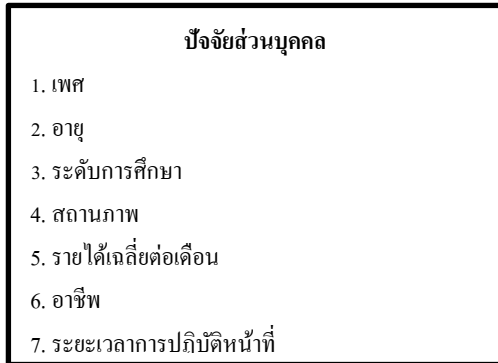
แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ต่อองค์กรของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตำบลบ้านกลาง อำเภอห่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี เอกสารทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

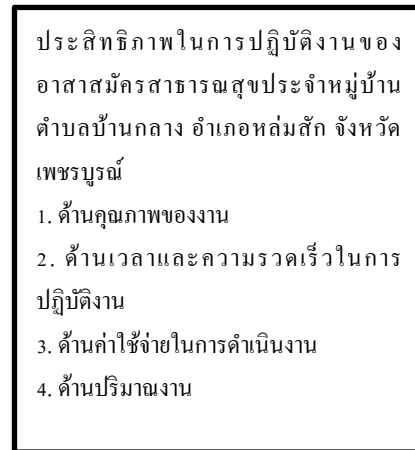
- 1) แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน
- 2) แนวคิดและทฤษฎีความสัมพันธ์ต่อองค์กร
- 3) แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประชากรศาสตร์
- 4) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 5) กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดในการศึกษา

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง: ความผูกพันต่อองค์กรของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตำบลบ้านกลาง อำเภอห่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน มีวิธีการวิจัยโดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการเก็บข้อมูลจากการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการวิจัย เพื่อสำรวจตัวแปรต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร (population) : ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ อาสาสมัครประจำหมู่บ้านของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านกลาง

1.2 กลุ่มตัวอย่างคือ อาสาสมัครประจำหมู่บ้านของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านกลาง จำนวน 117 คน โดยสัดส่วนการวิจัยครั้งนี้ ใช้การคำนวณโดยวิธีของ Taro Yamane (1970) ดังนั้น กลุ่ม

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 91 คน เนื่องจากประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวนน้อยกว่า 100 คน ผู้วิจัยจึงทำการเก็บข้อมูลร้อยละ 100 เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามและนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยนี้ ผู้วิจัยมีตัวแปรอิสระและตัวแปรตามที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ประกอบด้วย 2 ปัจจัย

1) ปัจจัยส่วนบุคคล แบ่งออกเป็น 7 ข้อ

1.1) เพศ	1.2) อายุ	1.3) ระดับการศึกษา
1.4) สถานภาพ	1.5) รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	
1.6) อาชีพ	1.7) ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน	

2) ความผูกพันแบ่งออกเป็น 3 ด้าน

- 2.1) ด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้า
- 2.2) ด้านความพร้อมที่จะทุ่มเทกำลังกายและกำลังใจ
- 2.3) ด้านความรู้สึการเป็นเจ้าของ และเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับองค์กร

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่

1) ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน แบ่งออกเป็น 4 ด้าน

1.1) ด้านคุณภาพของงาน	1.2) ด้านเวลาและความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน
1.3) ด้านค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	1.4) ด้านปริมาณงาน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทบทวนแนวความคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัย และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง นำมาสู่การสร้างกรอบแนวคิด และสร้างแบบสอบถามให้เหมาะสมกับการศึกษาในครั้งนี้ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ทั้งนี้แบบทดสอบแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ เช่น เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ ส่วนตัวเฉลี่ยต่อเดือน ระยะเวลาการปฏิบัติงาน อาชีพ แบบสอบถามลักษณะ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) จำนวนทั้งสิ้น 7 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความผูกพันในองค์กรซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดปลายปิด(Close-ended-question) จำนวนทั้งสิ้น 16 ข้อ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบ สอบถามชนิดปลายปิด(Close-ended-question) จำนวนทั้งสิ้น 15 ข้อ

ส่วนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นแบบสอบถามปลายเปิดที่ให้นักกลางแสดงความคิดเห็น เช่น ความต้องการเพิ่มเติม หรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่ สามารถสร้างความพึงพอใจหรือประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานได้เพิ่มขึ้น

4. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยจะดำเนินการทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยทดสอบความเที่ยงตรง (validity) และความเชื่อถือได้ (reliability) ของแบบสอบถาม ดังนี้

1. หาความเที่ยงตรง (validity) ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้นจากการตรวจสอบเอกสาร แนวความคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความถูกต้องในเชิงของเนื้อหา (content validity) ก่อนนำไปทดลองใช้

2. หาความเชื่อมั่น (reliability) โดยนำแบบสอบถามไปทดสอบ (try-out) กับบุคคลที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ราย เพื่อตรวจสอบความเข้าใจของผู้ตอบที่มีต่อคำถาม ลำดับของคำถาม ความถูกต้องของคำถาม แล้วนำมาแก้ไขข้อบกพร่อง

ก่อนออกเก็บรวบรวมข้อมูลจริง โดยพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาช (Cronbach's Coefficient Alpha, อ้างถึงบุญเรียง, 2543, หน้า 58-60) โดยคำถามที่มีค่า Cronbach's Coefficient Alpha ต่ำกว่า 0.6 จะถูกตัดทิ้ง ผลการทดสอบ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา ของครอนบาช (Cronbach's Coefficient Alpha) เท่ากับ 0.90 หรือมีค่าความเชื่อมั่น ที่ยอมรับได้ ร้อยละ 90 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่เชื่อถือได้ ผู้วิจัยจึงได้ นำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.90	33

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ ในการเก็บข้อมูล โดยทำการแจกแบบสอบถามซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการเก็บข้อมูลมี จำนวน 117 คน ซึ่งจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

5.1 ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ข้อมูลเพื่อการศึกษา โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลของ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านกลาง อำเภอห้วยสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

5.2 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 117 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

5.3 ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด และนำคะแนนที่ได้ทำการวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลได้ครบและมีการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกชุด

เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistics Package for Social Sciences) เพื่อหาค่าสถิติและวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

1) วิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย

1.1) การวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน อาชีพ ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ความถี่ และร้อยละ

1.2) วิเคราะห์ความผูกพัน ทั้ง 3 ด้าน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.3) วิเคราะห์ระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร ทั้ง 4 ด้าน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.4) วิเคราะห์ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยวิเคราะห์เนื้อหา แล้วนำมาแจกแจงความถี่

2) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน ประกอบด้วย

2.1) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ เพื่อให้เกิดความแน่ใจว่าตัวแปรอิสระแต่ละด้านไม่มีความสัมพันธ์กันสูงเกินไป (Multicollinearity) โดยใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน โดยความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระจะต้องมีค่า r ไม่เกิน 0.75

2.2) การวิเคราะห์อิทธิพลของตัวแปรที่มีอิทธิพลหรือสามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตำบลบ้านกลาง อำเภอลำดัก จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยใช้การแจกแจงแบบที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variation : Anova) หรือ F-test เพื่อหาความแตกต่างของค่าเฉลี่ย จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของ Scheffé และ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) เพื่อเป็นการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

ผลการวิจัย

1.ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 97.4)มีอายุระหว่าง 45 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 75) มีสถานภาพสมรส (ร้อยละ 87.2) มีการศึกษาระดับประถมศึกษา หรือต่ำกว่า (ร้อยละ 62.40) มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่ำกว่า 5,000บาท (ร้อยละ 56.4) มีระยะเวลาการปฏิบัติงาน 16ปีขึ้นไป (ร้อยละ 66.70) และมีอาชีพเกษตรกร (ร้อยละ 71.80)

2.ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพันในองค์กรจากผู้ตอบแบบสอบถามพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับความผูกพันในองค์กรของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยรวม 4.68 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.264 เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ลำดับแรกด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากเพื่อประโยชน์ขององค์กร มีค่าเฉลี่ย

4.70 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.024 รองลงมาด้านด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะคงไว้ซึ่งความเป็นพนักงานขององค์กร มีค่าเฉลี่ย 4.68 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.286 และลำดับสุดท้ายด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าและการยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร มีค่าเฉลี่ย 4.67 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.303 ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานจากผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .480 เมื่อพิจารณาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานรายด้าน สามารถเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนี้ด้านค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.769 รองลงมาคือ ด้านเวลาและความรวดเร็วในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.667 ด้านปริมาณงาน อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านคุณภาพของงาน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.579 ตามลำดับ

4. ผลการทดสอบสมมติฐานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตำบลบ้านกลาง มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด สรุปผลได้ว่าระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยรวม 4.68 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.480

5. ผลการทดสอบสมมติฐานปัจจัยส่วนบุคคล และความผูกพันของอาสาสมัครสาธารณสุขตำบลบ้านกลาง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน สรุปผลได้ว่า ปัจจัยส่วนบุคคลโดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน และอาชีพ ที่แตกต่างกัน มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ยกเว้นสถานะภาพสมรส และรายได้เฉลี่ย ที่ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการทำงานของอาสาสมัครสาธารณสุขมีค่า Sig. เท่ากับ มากกว่า 0.05

6. ผลการทดสอบสมมติฐานความผูกพันมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตำบลบ้านกลาง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ สรุปผลได้ว่า ความผูกพันต่อองค์กรส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตำบลบ้านกลาง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ได้แก่ความผูกพันด้านความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะคงไว้ซึ่งความเป็นพนักงานขององค์กรความผูกพันด้านความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าและการยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กรทนาย

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 การจะสร้างความผูกพันของบุคลากรต่อองค์กรต้องมีการกำหนดโครงสร้างองค์กรอย่างชัดเจน เพื่อให้บุคลากรในองค์กรรับรู้บทบาทหน้าที่ของตนเอง และของผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างที่ดี มีความยุติธรรม เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน จะทำให้บรรยากาศในองค์กรน่าอยู่ เหมาะสมกับการทำงานและสามารถพัฒนาองค์กรไปสู่เป้าหมายที่กำหนดได้

1.2 การจะปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพได้นั้น จำเป็นจะต้องมีการดำเนินงานโครงการต่างๆ ได้สำเร็จภายใต้งบประมาณที่ได้รับมีการนำทรัพยากรที่ใช้แล้วมาพัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน ปฏิบัติงานด้วยความสำเร็จได้ปริมาณงานตามที่เป้าหมายของโครงการหรืองานนั้นกำหนดไว้มีการจัดลำดับความสำคัญของปริมาณงานเพื่อความสำเร็จในการปฏิบัติงาน งานมีคุณภาพ มีความถูกต้องครบถ้วนเชื่อถือได้ มีการวางแผนในการปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้าเสมอตรงต่อเวลาและรักษาเวลาในการ
ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำงานวิจัยนี้ไปศึกษาต่อยอด ด้วยการสร้างตัวชี้วัด และกระบวนการปฏิบัติ ในแต่ละด้าน เพื่อวัดความสำเร็จของประสิทธิภาพของการปฏิบัติงาน พร้อมนำไปทดลองใช้กับอาสาสมัครสาธารณสุขและบุคลากรในองค์กร เพื่อสร้างความผูกพันและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

2. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุกับปัจจัยความผูกพันต่อองค์กร เพื่อทราบตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานตามมาตรฐานของงาน

บรรณานุกรม

Allen, NJ and Meyer, JP (1990). The measurement and antecedents of affective, continuance and normative commitment to the organization

Becker, S. H. (1960). Note on the concept of commitment. American Journal of Sociology.

Buchanan, B. (1974). Building Organization Commitment: The Socialization of Managers in Work Organizations. Administrative Science Quarterly. 19, 533.

Herzberg, F (1959). Federick; Mausner, Bernard; and Synderman, Block the Motivation to Work. New York: John Willey.

นภัส จิตต์ธีรภาพ. (2554). ปัจจัยส่วนบุคคล ความสุขในการทำงาน และความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

นลพรรณ บุญฤทธิ์. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร องค์กรบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสาธารณะ. วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

อนิรุจน์ มั่งคั่ง. (2556). ปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน: กรณีศึกษาพนักงานโรงแรมแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (การจัดการทั่วไป), มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

อภิชัย จตุพรวาที. (2557). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครคุมประพฤติจังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย